

Kolombiya: Güçlü Ayaklanmalar Yarımküreye Şok Dalgaları Gönderiyor

04.05.2021 • Kolombiya Devrimci Komünist Grubu (GRC), Revcom Yazıları • Yeni Komünizm

Editörün Notu: Kolombiya’da yaşanan son gelişmelere yönelik aşağıdaki makale 8 Mayıs 2021 tarihinde revcom.us sitesinde yayınlanmıştır. Çevirisini takipçilerimiz için aktarıyoruz.

Kaynak için bkz: [Colombia: Powerful Uprisings Send Shock Waves Throughout the Hemisphere \(revcom.us\)](#)

Kolombiya Devlet Başkanı Iván Duque’nin vergi artışı önerdiği 28 Nisan’dan bu yana, hükümet karşıtı büyük protestolar Güney Amerika’daki Kolombiya’yı sarsmış bulunuyor. İnsanlar, derin ve yaygın yoksulluktan, yüksek işsizlikten, muazzam enflasyondan ve gelir eşitsizliklerinden, koronavirüsün ölüm getiren yıkıcı üçüncü dalgasından muzdarip bir nüfusu daha fazla cezalandıracak bir önlem karşısında öfkeliydi.

Acılar İçinde Bir Millet

Duque, önerdiği vergi zammını 2 Mayıs’ta geri çekti, ancak o zamana kadar protestoların yoğunluğu arttı ve Brezilya’dan sonra Güney Amerika’nın en kalabalık ikinci ülkesi olan Kolombiya’da hızla yayıldı. Kolombiya’nın başkenti Bogotá’daki bir protestoda görev yapan bir öğretmen, dışarıya çıkanların sadece vergi artışıyla ilgili olmadığını söyledi: “Bu, yolsuzluk, eşitsizlik ve yoksullukla ilgili. Ve biz gençler bundan bıktık.” *New York Times*, 5 Mayıs’a kadar Kolombiya’nın bazı şehirlerindeki bölgelerin “savaş alanlarına dönüştüğünü” bildirdi. (1)

Ayaklanmanın bileşenleri; doktorlar, öğrenciler, sendika üyeleri, öğretmenler, çeşitli siyasi örgütlerden insanlar ve daha önce hiç sokağa çıkmamış insanlardı. Kamyoncular büyük otoyolları kapattı. *The Times*, 4 Mayıs’ta, “başkentteki göstericilerin otobüsleri yaktığını ve bir düzineden fazla polis karakolunu ateşe verdiklerini, milli marş söylediklerini, ayrıca ‘Katiller!’ diye bağırıldığını ve üzerlerine görevlilerin gönderildiklerini söyledi.

Her gün gündüz gece demeden on binlerce insan Bogota, Medellín, Cali ve diğer Kolombiya şehirlerinin meydan ve sokaklarında acımasız polise karşı savaşıyor. (2) *New York Times*'a göre 5 Mayıs'tan itibaren çatışmalarda "En az 24 kişi öldü, çoğu gösterici ve en az 87 kişi kayıp." Hükümet güçleri tarafından yüzlerce kişi yaralandı, ayrıca yüzlerce kişi tutuklandı. (3)

Hükümet, protestoları bastırmak için isyanla mücadelede eğitilmiş binlerce polis ve asker görevlendirdi. *France24* haber ajansına göre, Kolombiya savunma bakanlığı 47.500 personelinin ülke çapında seferber edildiğini söyledi. İlk askeri birlikler Cali'ye gitti. Savunma bakanı 700 ağır silahlı askerin "suç örgütleriyle" yüzleşmek için kullanıldığını iddia etti. Askerler, cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Bogota ve Medellín'e gönderildiler.

Polis ve ordu silahsız protestoculara acımasızca ateş etti, gaz bombaları ile saldırdı ve dayak attı; bu arada helikopterler tepede toplanıp tanklar şehir mahallelerinde dolaşıyor. Yaygın olarak izlenen bir videoda pislik bir polis tarafından vurulan ve sokakta kan kaybından ölen bir genç gösteriliyor. (5) 24 yaşındaki hemşire Helena Osorio, Bogota'daki bir mitingde bir muhabire şunları söyledi: "Kolombiya için acı çekiyorum. Ülkem için acı çekiyorum. Kendimizi duyurmak için yapabileceğimiz tek şey protesto etmek. Fakat protesto ediyoruz diye bizi öldürüyorlar."

Bu durum son yıllarda Güney Amerika'ya siyasi şok dalgaları gönderen Kolombiya'da yaşanan kitlesel ayaklanmaların dördüncüsü. (6) Kasım 2019'da ulusal grev olarak başlayan polis şiddeti ve cinayetlerine karşı protestolar, Kolombiya'nın yerli halklarına uygulanan şiddet ve daha eşit bir toplum doğrultusunda haftalarca devam etti.

Eylül 2020'de, 46 yaşındaki Javier Ordóñez'in polis cinayetini gösteren bir video viral hale gelip insanları galeyana getirdiğinde bir protesto dalgası patlak verdi. Polisler sırtüstü diz çöktürdüler ve "yeter lütfen, yeter artık lütfen" ve "boğuluyorum" diye yalvarırken ona tekrar tekrar şiddet uyguladılar. Polis tarafından başından vurulan 18 yaşındaki protestocu Dilan Cruz'a karşı izlenen polis suikastının birinci yıl dönümünde Kasım 2020'de yine kitlesel protestolar patlak verdi. Institute for the Study of the Americas'ın bir raporunda belirtildiği gibi, Kasım 2020 protestoları kadına yönelik şiddeti kınamaya odaklandı ve "önemli bir feminist temel" içeriyordu. (7)

ABD Emperyalizminin Kanlı Eli

Önde gelen bir emperyalist “düşünce kuruluşu” olan Atlantik Konseyi, ABD’yi Güney Amerika’da “aralarında Kolombiya’nın da bulunduğu” birçok “güçlü müttefiki” olan bir ülke olarak tanımladı.(8) ABD, onlarca yıldır Kolombiya ordusu ve polisi için muazzam miktarda finansman ve eğitim desteği sağladı. “Kolombiya Planı” (güncellendi ve “Kolombiya Barışı” olarak yeniden adlandırıldı), Bill Clinton’ın başkanlığı sırasında tamamlandı. Bu, “serbest pazarlar” (milyonlarca Kolombiyalı’nın yoksullaşmasını hızlandıran ABD’nin dayattığı ticaret anlaşmalar anlamına geliyordu) ve Kolombiya ordusuna-polisine destek sağlama çabasıydı.

ABD, “uyuşturucuya karşı savaş” (9) adına Kolombiya ordusuna her yıl yüz milyonlarca dolar akıttı. (9) Kolombiya Planı’nın sonuçlandırıldığı sırada senatör olan Joe Biden, 2020’deki başkanlık kampanyası sırasında şöyle yüceltiliyordu: “Kolombiya Planı’nı toparlayan adam.” (10) Kolombiya Planı yıllarında ABD’nin eğittiği kuvvetler tarafından 10 binlerce kişi öldürüldü. Washington Post, “Yaklaşık 7 milyon Kolombiyalı evlerinden sürüldü. Birleşmiş Milletler’in dünyada bir ülke içinde yerinden edilen en yüksek insan sayısı olarak belirtiyor. Kolombiyalılar, 1990’dan bu yana 11.000’den fazla insanı öldüren veya yaralayan kara mayınları nedeniyle savaşın sona ermesinden çok sonraları da sakatlanmaya devam edecek. Bu, Afganistan’dan sonra dünyadaki en yüksek ikinci kara mayını sayısı.” şeklinde belirtmişti. (11)

Kolombiya Planı ayrıca, eğitimi ve finansmanı büyük ölçüde ABD tarafından sağlanan seçkin bir “isyan karşıtı” polis teşkilatı olan ESMAD (Escuadrón Móvil Antidisturbios, Mobile Anti-Disturbances Squadron) başlangıcına işaret ediyordu. (12) ESMAD yerli ve Siyahi Kolombiyalılarına düzenli şiddet uygulaması ile gündeme geldi. Javier Ordóñez’in öldürülmesinden sonra Küresel Adalet İttifakı, “ESMAD sokaklara çıktı ve 13 kişiyi daha öldürdü.” şeklinde açıklama yaptı (13)

Şok Dalgaları

Milyonlarca Kolombiyalı tarafından yürütülen cesur savaşlar, Latin Amerika’nın her yerine şok dalgaları gönderiyor. Washington Latin Amerika Ofisi adlı bir STK sözcüsünün bir basın mensubuna verdiği demeçte, “Kentlerin militarizasyonu, meşru protestolara karşı baskı ve

şiddet... bütün bunlar daha fazla isyan olasılığını arttırmaktadır. Bölge açısından, 2019'da olduğu gibi, Şili'nin Kolombiya, Brezilya ve diğer ülkelere ilham verdiğini gördük, yani evet, [Kolombiya'daki protesto] Amerika'daki aktivizmi de yeniden canlandırabilir." (14) ABD, bunun önlemek için çaresiz durumda.

Kolombiya'da kitlelerin haklı protestoları, emperyalizmin neden olduğu sefalet, vahşet ve yoksulluğun olmadığı bir dünya özleyen herkes tarafından desteklenmelidir. Özellikle ABD halklarının mücadeleyi desteklemesi gerekiyor ve Kolombiya'daki gerici iktidarın ABD desteğine karşı çıkılması gerekiyor.

-
1. Colombia Police Respond to Protests with Bullets, and Death Toll Mounts, New York Times, May 5, 2021.
 2. Chaos in Colombia as Police Appear to Beat Protesters in Videos, Newsweek, May 6, 2021.
 3. New York Times, May 5, 2021.
 4. Fears of Militarization as Colombian Soldiers Confront Protesters, France 24, May 5, 2021.
 5. Reconstrucción de los hechos del joven asesinado en Cali. Comunidad Cuestión Pública, 5/1/21.
 6. 2019 – 2020 Colombian Protests, Wikipedia.
 7. Colombia: Protests, Post-Conflict, and a Pandemic, Luis Daniel Gonzalez, Institute for the Study of the Americas, January 5, 2021.
 8. The Untapped Potential of the U.S.-Colombia Relationship, The Atlantic Council, September 26, 2019.
 9. U.S. Funds Training of Central American Security Forces, Documents Show, Fox News, November 2, 2017.
 10. We Need to Reverse the Damage Trump has Done in Latin America. Biden's Plan Won't Cut it, The Intercept, April 18, 2021.
 11. The Staggering Toll of Colombia's War With FARC, Explained in Numbers, Washington Post, August 24, 2016.
 12. Colombia's ESMAD and the History of U.S. Policing, Alliance for Global Justice, November 10, 2020.
 13. Age.
 14. Protests Have Spread Across Colombia. Here's Why, Washington Post, May 7, 2021.